

Reactie in het kader van de openbare internetconsultatie ten aanzien van het voorstel 'Tijdelijk wet testbewijzen covid-19' (<https://www.internetconsultatie.nl/wetsvoorsteltestbewijzen/reageren>)

Dit voorstel moet onvoorwaardelijk verworpen worden omdat er ernstige bezwaren tegen zijn en het ernstige onvolkomenheden bevat.

In strijd met grondrechten

Dit voorstel is in strijd met meerdere grondrechten die in de Grondwet verankerd liggen.

Grondwet, hoofdstuk 1 grondrechten, artikel 1: Gelijke behandeling en discriminatieverbod.

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

- “discriminatie op welke grond dan ook is niet toegestaan.” Dus ook op het wel of niet hebben van een testbewijs
- Er is geen enkel wetenschappelijk bewijs dat zekerheid geeft dat iemand met een vaccinatie of een testbewijs op het moment van deelname aan een activiteit niet besmet is met het SARS-CoV-2-virus. Zowel mensen met als zonder testbewijs/vaccinatie kunnen besmet zijn. Deze wet zorgt ervoor dat mensen niet gelijk behandeld worden en dat in strijd met de grondwet gehandeld wordt
- Het argument voor het invoeren van een testbewijs is het ‘zoveel mogelijk belemmeren van de verspreiding van een virus’. Er zijn honderden virussen in de wereld waarvan velen besmettelijker en dodelijker dan het SARS-CoV-2-virus. Het is een vorm van discriminatie om mensen die geen testbewijs hebben dat een negatieve uitslag voor het SARS-CoV-2-virus laat zien uit te sluiten van het maatschappelijk leven en bijvoorbeeld mensen die het ebola virus bij zich dragen wel toegang te verschaffen als zij een negatieve testuitslag voor SARS-CoV-2-virus kunnen tonen
- In de toelichting internetconsultatie staat letterlijk “degene die geen testbewijs kan of wil tonen, wordt juist in zijn vrijheden beperkt.” Hiermee geeft de overheid onomstotelijk toe dat zij vrijheden van burgers gaat inperken, niet om de verspreiding van een virus tegen te houden maar om het openen van onderdelen van de samenleving mogelijk te maken die juist in een eerder stadium gesloten zijn om verspreiding van het virus tegen te gaan

Grondwet, hfdst 1 grondrechten, artikel 11: Onaantastbaarheid lichaam

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

- Om deel te kunnen nemen aan gewone sociale activiteiten worden burgers verplicht zich te laten testen. Hiermee wordt de onaantastbaarheid van het lichaam geschaad.

Grondwet, hfdst 1 grondrechten, artikel 22: Volksgezondheid; woongelegenheden; ontplooiing

1. De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid.
2. Bevordering van voldoende woongelegenheden is voorwerp van zorg der overheid.
3. Zij scheidt voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding.

In de toelichting wordt verwezen naar artikel 22 waarbij gezegd wordt: “Er is dus een grond- en mensenrechtelijke opdracht voor de overheid om op te treden ter bescherming van de volksgezondheid. De inzet van een testbewijs draagt daaraan bij.”

- Artikel 22 wordt hier op onjuiste gronden aangehaald. De overheid heeft immers al maatregelen genomen ter bescherming van de volksgezondheid. Het beleid van de Nederlandse regering met verregaande maatregelen was expliciet gericht op "...het voorkomen dat de zorg het niet meer aan kan..." De huidige maatregelen hebben ertoe geleid dat de zorg de vraag aan kan en zijn dus voldoende.
De overheid heeft het testbewijs als aanvullende maatregel helemaal niet nodig ter bescherming van de volksgezondheid maar wil dit inzetten om het openen van onderdelen van de samenleving mogelijk te maken die juist in een eerder stadium gesloten zijn om verspreiding van het virus tegen te gaan. Dit is oneigenlijk gebruik van dit artikel en disproportioneel in relatie tot de inperking van de vrijheden van burgers
- De overheid moet volgens dit artikel voorwaarden scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding waarbij uiteraard de andere grondrechten ook in acht moeten worden genomen. De overheid scheidt met dit voorstel echter alleen voorwaarden voor een deel van de burgers die aan een door haar opgelegde verplichting willen voldoen en sluit andere burgers uit

In strijd met resolutie Raad van Europa

De Raad van Europa heeft in resolutie 2361 (2021) de volgende uitspraak gedaan:

7.3.1 ervoor te zorgen dat burgers worden geïnformeerd dat vaccinatie NIET verplicht is en dat niemand politiek, sociaal of anderszins onder druk wordt gezet om zich te laten vaccineren, als ze dat zelf niet willen;

Dit voorstel is in strijd met deze resolutie.

- Met dit voorstel zet de overheid burgers direct en indirect onder druk om zich te laten vaccineren of continu te laten testen om mee te mogen doen aan normale alledaagse en sociale activiteiten
- Door hun uitingen in de media zetten bewindslieden burgers onder druk om in te stemmen met deze regelgeving om hun sociale leven terug te krijgen

Ernstige onvolkomenheden

Dit voorstel bevat ernstige onvolkomenheden waardoor het verworpen zou moeten worden.

- Het voorstel wordt gepresenteerd als tijdelijke wet. Er wordt echter geen woord gerept over de geldigheidsduur van die tijdelijke wet of de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om de wet eventueel te mogen verlengen
- Het voorstel geeft niet expliciet aan voor welke activiteiten en voorzieningen het geldt
- Er wordt gesproken over een negatieve testuitslag. Er staat niet bij hoe recent die testuitslag moet zijn of op welke manier die verkregen moet zijn
- Het voorstel gaat over maatregelen die het openen van niet-essentiële sectoren van de samenleving mogelijk moeten maken. Dit gaat tot meer verkeersbewegingen leiden en dus een groter risico op verspreiding van het virus. Als dit inderdaad niet-essentiële sectoren zijn dan is er geen zwaarwegend belang om deze te openen, dit druist dan immers in tegen het primaire beleid. Als dit wel-essentiële sectoren zijn dan geeft de Gezondheidsraad in de toelichting aan dat het bezwaarlijk is dat mensen die geen testbewijs willen of kunnen tonen geen toegang hebben tot de voorzieningen en activiteiten.
M.a.w. zijn het niet essentiële sectoren – dan is openen niet noodzakelijk en het wetsvoorstel overbodig. Zijn het wel-essentiële sectoren – dan dienen ze toegankelijk te zijn voor iedereen.
- In de toelichting staat: *"Afhankelijk van het risiconiveau op verspreiding van het coronavirus geeft de "Routekaart coronamaatregelen" een overzicht van de maatregelen voor het verrichten van activiteiten of de toegang tot voorzieningen. De routekaart is daarmee een belangrijke richtsnoer voor de inzet van testbewijzen."*

- Maar in de routekaart wordt niks over testbewijzen gezegd. De routekaart is daarmee helemaal geen richtsnoer voor de inzet van testbewijzen
- Als testen worden afgenomen door niet-geschoold personeel (bv. zelftesten) kan de test onjuist uitgevoerd worden of kan een onbetrouwbare test gebruikt worden waardoor de uitslag niet correct is
- In de toelichting staat: “De Gezondheidsraad onderkent in zijn advies van 14 januari 2021 dat de ideale test op (naderende) besmettelijkheid niet bestaat. De besmetting met het coronavirus loopt immers niet parallel aan de besmettelijkheid. De testen die worden gebruikt moeten wel voldoende betrouwbaar zijn om de kans vast te stellen dat iemand besmettelijk is voor anderen.” Ten eerste geeft de Gezondheidsraad zelf aan dat er geen ideale test is. Ten tweede zegt men dat de testen die worden gebruikt wel voldoende betrouwbaar moeten zijn. Voor geen enkele test is daar op dit moment sluitend wetenschappelijk bewijs voor.
- In de toelichting staat: “... heeft de Gezondheidsraad geadviseerd de voor- en nadelen van de inzet van testbewijzen per activiteit of voorziening tegen elkaar af te wegen.” Verderop staat: “Het advies van de Gezondheidsraad is overgenomen. Ten eerste door in het wetsvoorstel de sectoren te bepalen waarin testbewijzen kunnen worden ingezet.” Dit is dus pertinent onjuist. Het advies van de Gezondheidsraad was om per activiteit of voorziening de inzet van testbewijzen af te wegen. Wat de overheid in het voorstel doet is hele sectoren bepalen. Dat is heel iets anders en daarmee in strijd met het advies van de Gezondheidsraad
- In de toelichting staat:

“Alleen wanneer aan alle voorwaarden wordt voldaan, is volgens de Gezondheidsraad de inzet van testbewijzen in een specifieke voorziening te overwegen. Die voorwaarden zijn:

 - a. testbewijzen moeten noodzakelijk en effectief zijn om de samenleving te heropenen en tegelijkertijd virusverspreiding terug te dringen;
 - b. testbewijzen moeten de minst ingrijpende maatregel zijn om de doelstelling te bereiken;
 - c. testbewijzen moeten een proportionele maatregel zijn. Dat wil zeggen dat de gevolgen van het moeten kunnen tonen van een testbewijs in verhouding staan tot het doel dat daarmee wordt nagestreefd;
 - d. potentiële schadelijke effecten van de maatregel moeten worden geminimaliseerd;
 - e. iedereen moet gelijke (financiële) toegang hebben tot testmogelijkheden en testbewijzen;
 - f. het beleid mag niet tot discriminatie leiden;
 - g. er moet zorgvuldig en in overeenstemming met privacywetgeving worden omgegaan met de (bijzondere) persoonsgegevens van de houder van het testbewijs;
 - h. het beleid moet vanaf het begin periodiek worden gemonitord en geëvalueerd;
 - i. het beleid moet helder en begrijpelijk worden uitgelegd aan de bevolking.”

Ten eerste leidt het voorgestelde beleid tot discriminatie zoals al eerder genoemd.

Ten tweede staat er in het voorstel niets over het periodiek monitoren en evalueren. Wie doet dat, wanneer en op basis van welke criteria?

Ten derde zijn testbewijzen niet noodzakelijk om de samenleving te heropenen. Delen van de samenleving zijn gewoon open met inachtneming van bestaande maatregelen (zoals supermarkten, de meeste contactberoepen, scholen) en dit leidt niet tot verdere virusverspreiding.

Tot slot geeft ook hier de Gezondheidsraad aan dat het om een specifieke voorziening moet gaan terwijl de overheid het voorstel op hele sectoren heeft geschreven.

De overheid voldoet hiermee niet aan alle voorwaarden en handelt daarmee in strijd met het advies van de Gezondheidsraad.

Disproportioneel

Dit voorstel is disproportioneel waardoor het verworpen zou moeten worden.

- Het voorstel gaat niet over maatregelen om de primaire verspreiding van het virus te belemmeren maar om maatregelen die het openen van niet-essentiële sectoren van de samenleving mogelijk moeten maken, een secundair belang dus, ten koste van de grondrechten van burgers
- Het beleid van de Nederlandse regering was expliciet gericht op “...het voorkomen dat de zorg het niet meer aan kan...” De huidige maatregelen hebben ertoe geleid dat de zorg de vraag aan kan en zijn dus voldoende. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig om de verspreiding van het virus te belemmeren. Dit wetsvoorstel is dus overbodig
- Naast de maatregelen gericht op het belemmeren van de verspreiding van het virus heeft de regering allerlei steunmaatregelen uitgevaardigd waardoor er geen noodzaak is deze niet-essentiële sectoren van de samenleving te openen. Dit wetsvoorstel is dus overbodig
- Als de regering aanvullende maatregelen zou willen/moeten nemen om de verspreiding van het virus te belemmeren dan zijn er nog voldoende maatregelen beschikbaar die effectief kunnen zijn zonder de grondrechten van burgers aan te tasten

Onbevoegd

Het kabinet is demissionair en daarmee onbevoegd dit wetsvoorstel te doen.

- Het demissionaire kabinet is slechts bevoegd om de aanpak van de coronacrisis uit te voeren. Dat betekent alle maatregelen nemen die noodzakelijk zijn om de directe verspreiding van het virus te belemmeren. Dit wetsvoorstel gaat niet over maatregelen om de directe verspreiding tegen te gaan maar over maatregelen om onderdelen van de samenleving te heropenen. Daarvoor is het demissionair kabinet niet bevoegd
- Het demissionaire kabinet mag niet besluiten over controversiële onderwerpen. Aangezien dit wetsvoorstel niet gaat over maatregelen om de directe verspreiding van het virus tegen te gaan maar wel een ernstige inbreuk maakt op meerdere grondrechten van burgers is het evident dat dit een controversieel onderwerp is waarvoor dit kabinet niet bevoegd is

Oneigenlijk gebruik van publieke gelden

Dit voorstel is bedoeld om oneigenlijk gebruik van publieke gelden te legitimeren en zou daarom verworpen moeten worden.

De overheid heeft publieke gelden tot haar beschikking gekregen, bijvoorbeeld belastinginkomsten, om haar publieke taak uit te voeren. De overheid dient deze publieke gelden als goed huisvader te gebruiken.

- In de toelichting staat dat er voor burgers geen directe kosten verbonden zijn aan het testen en aan het verkrijgen van een testbewijs. Het daardoor verkregen testbewijs “zal worden ingezet om maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus te versoepelen” dit heeft dus niets met de directe bestrijding van de verspreiding van het virus te maken. Sterker nog het wordt ingezet om maatregelen tegen de verspreiding van het virus te versoepelen. Dus aan de ene kant neemt de overheid maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan en aan de andere kant gaat zij publieke gelden aanwenden om de genomen maatregelen te versoepelen! Dit is oneigenlijk gebruik van publiek geld, druist tegen het eigen beleid in en getuigt allerminst van goed huisvaderschap.